

Informacje dotyczące nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i nieodpłatnej mediacji

Osoby uprawnione

Zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o *nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej* (Dz. U. z 2019 r. poz. 294) usługi:

- nieodpłatnej pomocy prawnej,
- nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego,
- nieodpłatnej mediacji

świadczone są każdej osobie fizycznej, zwanej „osobą uprawnioną”, która złoży oświadczenie, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej. Z usług można korzystać w dowolnie wybranym punkcie w kraju.

Mapa punktów wraz z danymi teleadresowymi znajduje się na stronie:

<https://darmowapomocprawna.ms.gov.pl/pl/mapa-punktow/>

Zakres i forma pomocy

Nieodpłatna pomoc prawna obejmuje:

- udzielenie informacji, wskazanie sposobu rozwiązania problemu prawnego,
- sporządzenie projektu pisma, z wyłączeniem pism procesowych w toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i sądownoadministracyjnych,
- sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych, ustanowienie pełnomocnika z urzędu lub ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego,
- poinformowanie o kosztach postępowania i ryzyku finansowym związanym ze skierowaniem sprawy na drogę sądową,
- udzielenie porad związanych z przygotowaniem do rozpoczęcia działalności gospodarczej (nie obejmuje spraw związanych z prowadzeniem takiej działalności).

Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie

Profesjonalni doradcy świadczą pomoc dostosowaną do indywidualnej sytuacji osoby uprawnionej, mając na celu podniesienie jej świadomości o przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach. Doradcy udzielają wsparcia w samodzielnym rozwiązaniu problemu. Mogą sporządzić, wspólnie z osobą uprawnioną plan działania i pomóc w jego realizacji. Pomoc świadczona jest w szerokim zakresie, może dotyczyć m. in. sposobu załatwiania spraw urzędowych, rozwiązywania problemów życiowych, np. dotyczących spraw mieszkaniowych, zabezpieczenia społecznego czy kwestii kredytów.

Nieodpłatna mediacja obejmuje:

- przeprowadzenie mediacji,
- udzielanie informacji o mediacji i pozostałych formach rozwiązywania sporów w sposób polubowny,
- przygotowanie projektu umowy o mediację lub wniosku o przeprowadzenie mediacji,
- udzielenie pomocy w sporządzeniu wniosku do sądu o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem,
- przygotowanie projektu wniosku o przeprowadzenie postępowania mediacyjnego w sprawie karnej.

Z usługi tej wyłączone są:

- mediacje prowadzone na skutek skierowania stron przez sąd do mediacji,
- sprawy, w których zachodzi uzasadnione podejrzenie, że w relacji stron występuje przemoc.

Z nieodpłatnej mediacji może skorzystać każda osoba fizyczna lub prawna (np. spółka, instytucja, spółdzielnia, wspólnota mieszkaniowa), „dążąca do polubownego rozwiązania sporu”, ale pod warunkiem, że stroną inicjującą skorzystanie z nieodpłatnej mediacji jest uprawniona osoba fizyczna.

Zasady świadczenia nieodpłatnych usług pomocowych

1. Wszystkie ww. formy pomocy świadczone są osobiście w wyznaczonych punktach w powiatach i miastach na prawach powiatu.

2. Przyjmowanie zgłoszeń na nieodpłatne porady odbywa się telefonicznie pod specjalnie wyznaczonym do tego celu numerem telefonu wskazanym przez starostę lub za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej.

3. Osobom ze znaczną niepełnosprawnością ruchową, które nie mogą stawić się w punkcie osobiście oraz osobom doświadczającym trudności w komunikowaniu się – o których mowa w ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. *o języku migowym i innych środkach komunikowania się* (Dz.U. z 2017 r. poz. 1824) nieodpłatna pomoc prawna lub nieodpłatne poradnictwo obywatelskie (z wyłączeniem nieodpłatnej mediacji) mogą być udzielane za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość albo poza punktem - m.in. przez zorganizowanie wizyty w miejscu zamieszkania tych osób lub w miejscu wyposażonym w urządzenie ułatwiające porozumiewanie się z osobami doświadczającymi trudności w komunikowaniu się lub w miejscu, w którym zapewnia się możliwość skorzystania z pomocy tłumacza języka migowego.

Bliższych informacji o nieodpłatnych usługach pomocowych uzyskać można na stronach BIP poszczególnych starostw powiatowych oraz na stronie: www.darmowapomocprawna.ms.gov.pl